GAZETA DE TRANSILVANIA.

ANUL AL XI-LEA.

№ro. 69. Brashov, 23. August 1848.

МОНАРХІА АВСТРІАКЪ.

Реформе релеціóсе. Ын міжлокул революціілор ші ал катріерътрелор політіче еклісіастічі ынкъ нъ стаў не лок, чі не темеіул атътор теорій прегътітóре, ал атътор стадій динтре патрă пърці се мішкъ ші се ревóлтъ пăнămaі асупра маі мълтор канóне весерічещі ынвъцъторе, ын кът ну е дрепт, нъ маі аў нічі ун скоп, чі ші ын контра воор дорме. Пънъ кънд Австріа ера персоніфікатъ ын Меттерніх, пóа, саў маі бине дин веакурі ревізуіта ынвъцъторе а прегоцілор като ічі, Ронге, Черкі ш. а. ера пригонітъ ын Австріа кă чеде маі аспре мъсурь. Іатъ ынсъ кă акума ші ын чеде весерічещі се ымплінещ кувынтеле ачелуіаш принчипе диплomат, каре орі кънд симціа кă врео мъсурь деспотікъ де а ле лúі ера пăнămaі трекътóре фърă фолос ын партеі зічеа: „Après moi le deluge (Дупъ мине потопул). Асупра інституціілор весерічещі ынкъ се апроніе потопул. Din тóте кăте се ынтъмплă ла Віена дела Март. ынкóче вна ера ын пърерea лúмії маі грea de крезът: кă еволуціóса ші óрба ортодоксіе а вънзілор вієнезі ар фі девеніт ла атъта пътрундере, кът акум ынşії прегоції ачелорă вієнезі съпретиндъ ын тръпса реформе есенціале. Ашеа кредеа лúмea, ынсъ пăнінії обсерватóрі ценіалі симціскерь de мълт кă ші ачі фрънтеа ажúнсе ла матерітате. Ашеа де кътева септъмъні „нóа релеце“ се десвате ші се дисперсă ын брошюре, журнале, адресърі, предічі. Прегоції Gärtner, Hirschberger, Екардт ш. а. адунъ ші ынвацъ не попор, din каре кă міле прімеск ачел католічіск реформат. Ын зілеле ачестea се ашепта ынсъші Ронге ла Віена. Ын контра поіторілор се аратъ опосіціе нăмаі ла пролетарі ші църанi, карій кред че авекарь din пърінці, фiиндкъ капул вієзілор óмені есте мълт маі грос de кът сь нóтъ стрънвате ын ел ачементеа сăнціетъці, пентрă каре поіторій нічі кă ле ынтърнімік, кредă чине кăм ăл таіе кънцина ші кăм ăл трăе инима. Ноі маі ынсетнърăм ші алтеорі пентрăле не каре ноій католічі ле щерсерь кă тотăл ші деспре каре еі апърь кă ачелеа ар фі саў нăмаі міжлóче de а скóте банi din пăнціле óменілор, саў масче антиіхрóре de лúме. Ачеле пентрă щерсе сънт: Не'нсърчінеа прегоцілор, кълъгъріа престе тот; пăргатірă; постърile афарь de о вінере ші пăцине зіле din постул маре кăм ера ын тімпул апостолілор; мóщеле кă каре се фкъкърь мii de минúнъні; рънерea атърнърії канóніче de ла папа Ромеі, рънтънд нăмаі комбінації dогматікъ; скóтерea літвеі латіне din весерікъ ші ынтродучерea літвелор матерне ла фіекаре попор; опъріреа сімціелор денăнтрі а ле епископілор ші алеџерea лор ліверь дрін кредінчоші; щерџерea венітърілор столаре каре сънт спре вътъміреа карактерулуі преоцеск ші плътіреа клерулуі кă лефі кăвінчóсе дънъ мерít. —

— Ачелеаш реформе се порнірь ші ын Бъларіа ші Трансілванія. Ын Агріа (архіепископат) се цінь ын 5. Авгест ун синод, ын каре се прімірь челе маі мълте дин ачесте пентрă. Ын Клеж се цine токма акум о адунаре тот кам de ачеаст тендинцъ, ынсъ ші сънт тітълъ de реформе школастіче.

Тóте реформеле ші революціile ынşі лварь ынкъ нăмаі ынчепътуль; резултателе се вор кăнóще мълт маі тързіў. Din 24. Февр. (проклътареа републічеі ын Паріс) авем ынкъ нăмаі 6 лúні. Кăте саў сетъат, нъ щим дакъ се вор кóче ын 6 ані. Ноі съ фім прівегіторі ла тóте; съ нъ не спъріем de нічі кă лекрь оменеск; съ трацем не сама нóстрь ынвъцъторь вънъ din тóте. —

TRANCILBANIA. Брашов 16. Аічі спірітул локвіторілор маі de фрънте се маі тървърă din ноă ші преа серіос. Бъкъріа de дъпъзі а гарнісóнеі нóстре манiфестатъ пентрă ынвінцерiле din Італіа, симпатіа пентрă кроаці ш. а., кăм ші амара скъндълiре а вогърілор локалі е кăноскът. Ачесте тóте ындемнарь пе къціва денăнціаці кă съпце пегре ші не спіоні минчіноші, de карій ын тімпул терроріствлуі сънт тот атъці ка ші сънт чеі маі афърічіт деспотіcм, ка съ скріе кърнд ла гăверніў, ла міністерiў ші ын тóте пърціле, десăмънд гарнісóна, ынферъндво ка търбърътóре, ынгерінд ші пе локвіторіі четъцii. Ръсвънареа ші мънiea спіонілор се нъзъ астъдатъ сътратъ; кънчі іатъ ші сосі порóнка, ка батальонул Бланкі, кă каре четъценiі петречеа ын чеа маі дорітъ армонiе пăнămaі de кът съ се стръмте din Брашов, iар ын локul съ вiе пăнămaі съкві. Акът четъценiі карі кăноск преа бине дълчеаца съкілор протестарь ші ын контра ачестеі мъсъре, пăнămaі, чі ын авзі ші америцънd кă тóте реџеле de кăм ва ле вор вени аічі съкіі. Астъзі вінері порнеще ын каса ачеаста о депутаціе ла Клеж спре а ремъстра кă тотъ търіа атът ла в. Ваі, кът ші ла гăверніў. Вом ведé кă че резултат.

Щире de мape ынсемнътате пентрă негоцеторі. Търгул de варь ал Пещеі есте кăноскът ка унул din челе маі імпортанте пентрă комерчіул ынтреџеі монархіі; ынсъ ші атъта е щикт, кă партеа чea маі ынсемнатъ ші маі прецióсъ а негоцълуі мер-

гъторіѣ ла ачела се ащепта пѣрѣреа din шi пестe локѣріле пе ѣnde кѣрце актa рѣсвоіѣл чівіл, токта шi дела Арделл (Брашов — Сібіїѣ) транспортѣріле трекѣ пестe Бънат. Актт дпсъ комітетѣл чентрал шi цеперал сървеск din Карловіц прin о пѣблікаціе кѣ датъ din 6 Авгвст декіарѣ ла тот пѣбліквл пегъцетореск, кѣткъ сървіі хотърѣрѣ вѣртос а пѣ сѣферi пічі ѣn фелiѣ де транспортѣрi прin цінстѣріле лор кътрѣ Пеща. Пестe ачеаста е квпоскът, къ де кънd кѣрце рѣсвоіѣл чівіл дп Българiа-Славоніа, комітателе бългрещі апвкарѣ фелiрi де мърфi дп прец де маі мълте зечi де мii, песѣпѣсе ла пічі о контролъ де вамъ, чі ашеа пѣмаі хоцеще, ле вѣндѣрѣ ла доѣ, адѣпарѣ вапii пе сокотеала ощірii кѣт се спѣне, iар пегъцеторiлор проприетарi де марфъ ле дедерѣ пѣмаі ѣn реверс, къ ла тімп кввенit (кънd?) дші вор прiмi шi вапii. Се маі опреск шi сѣте марi де вапi дп метал, скімвѣндѣсе дп сілъ пѣмаі кѣ ноте де вапк. Тóте ачестеа шi кiар пофта де рѣсвѣпаре пептрѣ мълтеле крѣзімi) дпdемпаръ пе комітет а лѣа zica мъсърѣ шi тотодатъ а детермiна ка, пегъцеторiй шi меseріашii din тóте пърцiле дп лок деа терце ла търгѣл Пещеi съ фie провокаці шi дпdемпаці а терце ла Семлiн, каре ашезат ла Dѣнъре дп фацъ кѣ Белградѣлѣ е квпоскът ка пiацъ преа дпсемнатъ, ка а дóа кеie а котерчѣлзі кътрѣ Константiнопол, стъ шi кѣ Віена дп комвнiкаціе сігърѣ прin плътiреа кѣ авър пе рѣвл Сава; есте депъртат де къмпвл сънцелзі шi de мъна бългрiлор; тот одатъ комітетвл стъ квп пептрѣ лiнiще шi сігърапцъ. Търгѣл прiмарiѣ ла Семлiн ва кѣрце дела 11 пънъ 17. Септ., iар чел де вънзаре мървътъ дела 17—23 Септ. п.

Сібіїѣ. Дп пóптеа din 30. Авг. соci о стафетъ дела мiнiстерiвл бългреск кѣ мандат, ка ватаliонвл de грепадiрi пвшiт ал лзі Бръка стадiонат ачі дп Сібіїѣ дп рестiмп de 48 чеасърi съшi ia маршвл кътрѣ Пеща кѣ чеа маi маре iщеалъ, адiкъ пънъ ла Солнок пе карѣ, de ако ло пе дрѣт де фер. Тот актт не соci щiреа пе карea дпсъ о недем прiтiтъ шi дп Wiener Ztg, кѣткъ вапвл Іелачiч ар фi трекѣт дп фрѣнтеа а 20 мii осташі пестe Драва дп цінстѣріле Българiеi шi къ плапвл лзі ар фi а пѣ се опрi пънъ ла Бѣда-Пеща, пептрѣ ка, кѣт зiче Wien. Ztg съ скапе Българiа де жѣгвл лзі Кошвт! — Ам атiнс дп зiлеле тр. къ Іелачiч е дп старе а скóте 30 мii артащі дп къмпвл сънцелзі. Ачеаста о дпцелесерѣт маi вѣртос кѣ прiвiнцъ ла квмплiтеле спесе кѣте се чер спре пертареа рѣсвоіѣлзі; iар дакъ е ворва де ѣn ресвоіѣ форцат, сiлiт, атѣнчі iатъ кѣт афлъ Agramer Ztg. пѣтреа арматъ кроато-славóнъ преcте тот (iар пввмаі а сървілор) дѣпъ о коскрiпцiе прóспетъ фъкѣцъ din мandатвлзі вапвлзі: Опт рецiмente граніцаре кроате пот скóте ла лѣптъ 73,648 артащі; граніцарiі Славоніеі шi аі Бънатвлзі 75,000 кѣ тотвл 148,648 осташі артащі шi депрiнші вine. Дп вртъ dintre провінціалiі Кроацiеі, Славоніеі, аі Бънатвлзі шi аі Бачкеі се маі пот арма 50,000. Кѣ атътеа пѣтерi варонвл Іелачiч дп дóъ септъмънi ар пѣтеа окупа дпсаш къпiтала, фърѣ съ маі ласе тiмп мiнiстерiвлзі а пвне дп пічóре чеі 200,000 рекрвці червці дела дiетъ. Кѣт се вede, съптем дп ажвнвл вnор марi евенiмiнте. —

Сібіїѣ, $^{27}/_{29}$. Авгвст. А сеърѣ соci аічі колонелвл Грамont фоствл адiвтант ал Domнiлор църеі ромъне, тот одатъ секретар ал лор ка din партеа Рвсіеі. Ел вепі дп калiтате de кврiер дела Віена, — дѣпъ че de окамдатъ лъсъ слъжва ромъпеаскъ, — адвсе скрiсорi дела Неселrоde, din каре се спѣне кътрѣ вна ар сѣна кътрѣ Domнвл I. Бівескѣ дпdемпатóре ка Мър. Са. дпdвплекънd шi пе кѣдіва боіері спре ал дпсоці, съ треакъ дп Рвсіа кѣ еі шi de ако ло съ адвкъ мвскалі дп царъ. Грамon дѣпъче авѣ конференцъ скертъ дпсъ преа секретъ кѣ I. Бівескѣ, фрателе Domнвлзі, кѣ маіорвл Вілара шi кѣ алці кѣдіва боіері плекѣ дп фвгъ кътрѣ Брашов. Еѣ din партемі, de шi требе съ мъртърiсеск къ пе лъпгъ дпсвшірі емiнente квпоск шi слъвічвнї дп Domнвл Георгіе Бівескѣ, dintre каре чеа dintъie есте къ кът фѣ Domn пвшi пѣтѣ фаче о кредiнцъ маі таре кътрѣ вiторіѣл пацiеі ромъне, тотвш ла чеа че дi ва фi черънd Неселrоde астъдатъ, пічі de кѣт пѣ крез къ се ва дпdвплека, пѣ кѣ атът маі пвцiн, къ Domнвл Бівескѣ пóте щі маі вine de кът ноі, кѣткъ дѣпъ кът паintарѣ лѣкърiле дп Бъкърещі шi дп Константiнопол дмплiнiреа воiнцеі лзі Неселrоde ар продвче пѣмаі вn ръсвоіѣ рвсътърческ, пе каре М. С. ка ромъп вл пóте дорi, апоі орі кѣт ар къдé сорцiле, М. Са пѣ с'ар фолосі пiмiк, чі тóте с'ар жвка саѣ пе мъна лзі Леiхтенверг, саѣ пе а лзі Константiн, пептрѣ къ ацеощії лор пѣ пдешерт се остенеск дп тóте пърцiле че е дрепт кат Фъръ щiреа дмпъратвлзі Нiколае, дпсъ кѣ воiеа катарiлеі din Петерсвург шi а мiнiстерiвлзі. — Маі репецiм одатъ: Domнвл Георгіе Бівескѣ есте от, дпкъ шi ромъп вп; дпкът прекът п'авѣ кравiвл а се пвне дп фрѣнтеа пацiеі, атът маі пвцiн дл ва авé а се фаче iнстрвмент Рвсіеі. Дакъ каса Рвсіеі прé о короапъ, ш'ар пвтé ажвнце скопвл фъръ а воі съ degrade вървацi ромъні ла роле de тръдъторi шi iнтриганці. Съ рекопстiтвe Полонiа! Съ кщiце шi симпатiа алтор попоарѣ dънd Рвсіеі конститвціе шi дпкъ лiбералъ. Атвнчі ноі дпкъ пеам маі сокоті. —а—

БЪГАРІА. Opadia маре, 16. Авгвст. Съпт фóрте марі мішкърі шi маі кѣ сеамъ дп доѣ прiвiнці, чеа de дптъie дп прiвiнца літературеі романе. — Мълдъмiтъ лзі Дзеѣ кѣ аѣ прiчепвт шi аічеа вървацii карiі дѣчеаѣ кърта diечеслзі, къ дп адевър ар фi вine, de сеар прinde шi еі de óрече лѣкрѣ фолосiторiѣ пачіснеі ромъне, шi аша актта аѣ проiектат вnіі шi сеаѣ конворвіт кѣ вор da вn орган ромъп. — Фie дарѣ кѣ ащептаре опоратвл пвблік ромъп, пептрѣ кѣ кред кѣ дп скърт тiмп вот съ недем програта повлзі органѣ ромънѣ дела редактор.

с'аў ѫпсоцірea каре'л ва da. — Мішкареа а dóа есте маї кѹ сеата пентрѹ сінодѹл diечеzанѹ, ла каре преоцітеа съ пъре́zъ, de а реформа administръчіѹнеа diечеzанъ, ші а ѫппеdека деформеле, ѫп каре пъпъ акѹта diечеzа Opadieї марї zъчеа. — Маї мѹлте воїѹ ѫппъртъші dѹпъ сінод.

— Канчелъріа епіскопале ші аў веніт ѫп орї, пентрѹкъ de óре кът тімп тóте dicпоziціїле преоцілор прекѹт ші черкѹлареле есў ѫп лімва ромъпъ. — Tandem aliquando!! Съ апропіъ сінодѹл?!!! — —

Семінаріѹл пентрѹ тінерімеа ромъпъ съ ediфікъ фрѹмос ші ѫп скѹрт тімп съ ва ші гъта; кѹт съ ва орґаніzа, — вом веde dѹпъ сінодў. —

Інстітѹтѹл педагоцік ромъпў ші ва ѫпчепе прелеціеріле сале ѫп апѹл ачеста сколастік, авънd doї професорї къте кѹ 300 ф. ѫп арціпт. — Стѹdіїле съ вор пропѹне ѫп лімва ромъпъ ші пѹ ѫп алта, прекѹт ѹпії кѹ ideї пеферічіте воїаѹ ші кѹцетаў. — Деспре ачесте тóте воїѹ ѫпщіінца пре опоратѹл пѹблік маї пе ларг, dѹпъ че'ші вор лѹа орґаніzареа са деплінъ*).

Lazaroni**).

— Din кътпѹл ръсвоїѹлѹї. Акѹт афларът ші dетаіѹрі dела непорочіта вътъліе din 19. Авг. Ѹнгѹрії пердѹръ мѹлт. Nѹмаї din реціментѹл Алесаndрѹ ръмасеръ морцї ші ръніцї 71, прінші 11; dінтре артілеріщї 8 морцї саў ръніцї de моарте; dела хѹсарії Віртемберг ѹп офіцер ші 1 солdат морт; dінтре гарdіщї пѹмаї 8 морцї ші ръніцї, пентрѹкъ — пѹмъроаса гарdъ націоналъ din коміт. Пеща атът de лъѹdъроасъ, възънd фѹріа вътъії о тѹлї ла чеа маї рѹшіноасъ фѹгъ, лъпъdъпdѹші пъпъ ші чістеле, мантелеле ші артеле ка съ поатъ фѹцї маї ѹшор. Doаъ батерії ѹнгѹр. ѫпкъ ле стрікаръ сърбії, ле окѹпаръ ші подѹл гътіт спре а трече ла Ст. Тома. Акѹт команda лѹї Воллепхофер се dede колопелѹлѹї Бакопі. Б. Бехтолd ѫпкъ е пе ачі съші пеарdъ команda прімаръ. (Nemz. Ujs. din 25. Авг.)

Бечкерек, 21. Авгѹст. Іерї фѹ о пóъ ловіре ла сатѹл Тараш (ѹnde маї фѹсесе ші dъѹпъzї). Сърбії трекънd песте Тіса лѹаръ ла фѹгъ атът пе пѹціна остъшіме стаціонатъ ѫп Тараш, кът ші пе солdації комітатѹлѹї; маї търzіор ѹнгѹрії се рентóрсеръ кѹ тѹпѹрї ші акѹт фѹціръ сърбії, dѹпъ каре ѹнгѹрії бътѹръ ші апрінсеръ сатѹл німічіndѹл de тот ка съ пѹ маї пóтъ фі локѹіт! Ачеастъ мъсѹръ кѹмплітъ о лѹаръ ѹнгѹрії пъпъ акѹт ла маї мѹлте сате сърбещї. Іатъ ръсвоїѹ німічіторіѹ.

Ѹнгѹрії іар маї спънzѹраръ вреo треї сърбї фрѹнташї.

Пеща. Dела dіетъ. Каса депѹтаціlор пердѹ тімпѹл вреo 6 zіле, adікъ пъпъ ѫп 23. Авгѹст кѹ десватереа планѹлѹї маґіарісърії тотале а ѫптреціеї армате. Се ѫпвоіръ кѹ тоції ѫп прінчіпіў, къ армата требѹе маґіарісатъ неапърат; ѫпсъ міністрѹл de ръсвоїѹ претіndеа ка пѹ deodатъ тóтъ, чі маї пе ръпd, іар алції череа ка пѹмаї de кът съ се скімве команda, съ се алѹпце офіцерії карії пѹ кѹпоск лімва маґіаръ ш. а. ш. а. Ла ѹртъ се ѫпвоіръ кѹ modіфікаціа ѹшóръ фъкѹтъ de міністерў. — Педеапса трѹпеаскъ се щеарсъ*).

Аскѹлтаці! Тот ѫп шеdінца din 23. Авгѹст. се депѹсеръ пе маса верde маї мѹлте петіціѹнї din осебіте пърцї а ле църеї, ѫпкъркате кѹ сѹме de сѹбскріпції; ѫптре ачеле петіції ѹпеле претіnd, ка dіета църеї съ реѫпфіінцеzе іобъціа ші робіа попорѹлѹї ѫп тóтъ цара! Dіета ѫпсъ кареа щіе преа біне къ токма іобаціі ѹнгѹрі (ка треї міліóне ѫп тóтъ Ѹнгаріа) ѫпкъ din Март. а. к. ѫпчепѹсеръ а револта ші а ѹчіde din пропріетарї, фъкў преа біне къ ѫплътѹрѣ deокамdатъ ачеле петіціѹнї, а ле кърор ѫмпліпіре ар траце ѫп ѹртъші челе маї кръпчепе ръсвѹпърі, оморѹрі, фокѹрї ші тóте релеле. (Ѫп Арdеал ѫпкъ се опінтеск ѹпії немешї а рестаѹра іобъціа, ѫпсъ de пѹ ш'аў пердѹт мінтеа кѹ тотѹл, съ пѹ кѹтеzе а маї пѹпе ла пробъ пóъ сѹферінца попорѹлѹї. Ѫпсъ пріетінї аї попорѹлѹї, фіцї кѹ лѹаре амінте асѹпра кабалелор реакціонаре, спарцеціле кѹібѹл; прівегецї zіоа пóптеа!).

Ѫп шеdінца din 24. Кошѹт черѹ ѹп кредіт de 61 міліóне ф. арціпт пе аверіле статѹлѹї, іар пе кът пѹ с'ар ажѹпце іпотека, съ се слобóдъ банкноте, ал кърор кредіт съ стеа пѹмаї ѫптрѹ ачееа, ка вістіеріа ші каселе пѹбліче съ фіе dатóре а ле прімі ѫп прецў de метал, бѹпъ оаръ кѹм фъкѹсеръ францоzії ѫп веакѹл тр. кѹ асіґнателе, каре ѫпсъ кѹрънd ѫші пердѹръ тот кредітѹл ші съръчіръ пе атътеа мії de фамілії. Ачі се ѫптіnсе о dіспѹтъ кареа deвені ѫп скаndалъ рѹшінътóре ѫп окії Европеї. М. Перцел, ѹп есалтат се сѹі пе трібѹпъ съ кѹвінте; ѹпії ѫл шѹіераръ; атѹпчї ел кътръпіт ѫші рідікъ бъцѹл ші пѹмі бъіецї пе шѹіеръторї. Мѹртѹрѹл ші шѹіератѹл крескў; Перцел ѫші пердў тот кътпътѹл ші оменіа ші стрѫнгъпdѹші пѹмпії ѫпчепў а ръкпі кътръ adѹпаре: „Оаменї de німік, блъстъмацілор, тікълошілор, ціпецї мінте, въ воїѹ ѫпвъца еў пе тоцї!“ Авіал пѹтѹръ молкомі; іар ѫп ѹртъ ѹпії черѹръ сатісфакціе асѹпра фѹріосѹлѹї de-

*) Ѫп adевър практіка фолосіре de атътеа інстітѹте фрѹмóсе се ва adевері пѹмаї атѹпчї, кънd ачелеа вор фі ѫптемеіете deadрептѹл пе лімва матерпъ; пентрѹ къ, dѹпъ dрепт кѹвънт ші dѹпъ dрептѹл натѹреї de каре требѹе съ пе ліпім пъпъ ла мóрте нічї dекѹм пѹ се чере ка лімва кареа ва фі dіпломатікъ съ фіе тотоdатъ ші школастікъ, саў ші administратівъ еклісіастікъ, пѹ, нічї оdатъ. Веdецї adевърѹл практік ѫп Елвеціа, ѫп Америка ші — dакъ пѹ въ сфіїцї, кіар ѫп Тѹрчіа. Съ пѹ пе атъцім, съ пѹ пе спъріем, съ пѹ пе маї фачем de рѫсѹл лѹмії кѹ лімва. Ped.

**) Ашеа се пореклеск преоціїліберал ѫп dіечеса ачеаста; dѫпшії ѫпсъ прімеск бѹкѹрошї ачеастъ пѹмітѹръ dела рѹціпіцї. Ped.

*) Ѫпсъ віцешпаніі ші солгъвіръії Арdеалѹлѹї нічї dела сътеніі фамілiщї пѹ вреў съ о щеаргъ! Pedak.

пътат. — Тот актъ се декретъ, ровіа de 15 апі пентрѫ фалсіфікъторіі банкнотелор.

Ын медиценеле din 25. ші 26. Августъ се лъ́ѫ ѳрешкът ла десватере апъмінте ші каѳса націеі ромъне. Б. Нік. Вешелені пропѣсе лъкръ́л, іар ын алтъ зі Іоан Драгомір пріп о інтерпеляціе фъкътъ ла міністеріъ асупра комісарівлі в. Ваі dede прілеж de a прелъѫці десватереа. Не вом репторче ла ачеаш.

Ынтре ачестеа ѳн попъ ромъпеск M. N. ын Pesti Hirl. маі аре ѳрѳнтеа а мъстра пе націа ромъпъ пентрѫ че маі есе ші еа кѫ претенсіі ші черері. Къці ѳмені сечі се маі скóлъ ші ын каѳса поастрѫ, карій пѫ о прічеп нічі декът. Ваі de ел сърака́л дакъ нічі десватеріле асупра едѫкаціеі елементаре пѫ іаѫ дескіс окіі. Орі прост, орі вънзътóріѳ.

Націа сасъ ынкъ іа щірі десе пріватe дела Неща, кѫ челе маі мълте а ле еі претенсіі ші дорінце сънт съ ръмъпъ не'мпліпіте, саѳ ымпліпіте нъмаі провісоріѳ, пъпъ кънд о дієтъ вітоаре ва афла кѫ кале а скімба ші а префаче лъкрърі. — —

АЎСТРІА. Віена. Аічі ын 21. Авг. се ынтъмпларъ търбърърі маі ѳшоаре, din партеа мънчіторілор (пролетарі), каре ын 23 се ынкеіеръ кѫ сънце ші моарте. Прічіна ѳѳ скъріреа сімвріеі пролетарілор дела 25 ла 20 кр. арц., пентрѫ каре еі ам ерінцаръ маі въртос міністрълві Шварцер. Ънтеіа търбърare ѳѳ ын Alservorstadt, ѳнde се адѫнасеръ кътева мій пролетарі, dintre карій ѳнвл токъ пе ѳн гардіст кѫ съпоіѳл. Атънчі гарда че ешісе — фóрте пъмроасъ, dede фок асупра лор, ын адевър преа кърънd. Пролетарій се апъраръ маі ънтеі кѫ фъріе, апоі ынсъ о тълірь ла фѳгъ, кънчі арме de фок пѫ преа ав́е; гарда маі пъшкъ́ дѫпъ еі ші ын фѳгъ. Дѫпъ газете ръмаселъ морці 18 (іар дѫпъ скрісорі пріватe песте 50?), рънірі апроапе ла о сѳтъ; алціі іар de фрікъ сърірь ын капалъл Дънърій. Се препъне кѫ пролетарій ера сѳмъцаці. —

Щіріле поастре пріватe се адеверіръ! Ымпъратъл пріп рескріпт din 20. Августъ демъпдъ кѫ регімептеле стръіне съ еасъ din Ѳнгаріа, іар челе ѳнгрещі съ віе акасъ! — Ын дієтъ din Віена ынкъ се ворві ла 23 деспре скімбареа ачеаста. —

ЦАРА РОМЪПЕАСКЪ ші МОЛДОВА.

Бъкърещі, 19. Августъ 1848. Арістократіі поцрі сънт маі тоці акась; дар треббіъ съ щіі кѫ сънт пліні de кредінцъ кѫ рѳшіі вор вені ын скърт съ скапе de лівертате! Еѳ нічі актъ пѫ прічеп пе че кале ар інтра рѳшіі ын Цара ромъпеаскъ; кънчі чеза пе каре ера съ ынтре ын Бъкърещі, ынтръ Солеіман ші о окупъ. Ыпче, гѳвернів леціtім ревпоскът de Солеіман ші de корпъл діпломатіѳ, ші алте мъсърe лініщіторе пѫ пе ліпсеск. Апоі че маі вор арістократіі? Маі фречещі ші еі врекіле пъпъ се вор deda кѫ лівертатеа. Еі пѫ ѳѳ кѫ леа ремас чіаѳа гóлъ ші рóсъ пъпъ ын оѳ de грезя жѳгѳ ал патронатълві кътърей пътері.

Комісіъпеа пентрѫ артікълеа пропріетъціі а мерс тот віпе пъпъ марці. Депътаціі din партеа пропріетарілор съ ымвоіръ ші еі кѫ пропріетатеа е сънтъ, кѫ ѳѳака църапълві е сънтъ ші кѫ е віпе съ фіе църапъл пропріетарѳ; дар се ымвоіръ нъмаі кѫ о пъdежde дешеартъ, крезънd адекъ, кѫ кънd ва кѫта статъл ын лада вістіерієі, пѫ ва афла вані пентрѫ деспъгѫбіре, ші кѫ din каѳса аста вор ремъпеа ші църапіі ші пропріетарії ын statu quo! Дар кънd възъръ марці пе църапі кѫ черѳ дела 8—16 погóне (сокотінd пъмъптъл ымпърціт дѫпъ калітате ын трей класе) ші кѫ депътаціі църапі десфъшъръ о ценерозітате (кънd е ворвъ de лівертатеа лор) кътръ стат, ка каре пѫ с'а маі чітіт ын історіе, кънчі адекъ еі пѫ черѳ пъмъпт кърціт, ымѳѳпъцціт ші кълтіват, еі черѳ пъмъптъл din прісосъл пропріетарілор мъръчіпос, ръдъчіпос, бълтосѳ, чер ын фіпе дела пропріетарі пъмъпт че аѳ de вънzаре, пентрѫ каре, дакъ вор ліса пропріетарії погопъл ын доі галбіні, църапіі зік кѫ вор плъті сінгърі, пѳ вор ынгреѳпа пе стат, ші кѫ еі астъзі сънт ын старе съ ѳвмере прецъл пе жѳмътате. — Трѳбъ́ ынсъ съ щіі кѫ църапіі ліші фъкърь віпе сокотеала. — Дар пе пріпсъ міраре ші ремасерѫмѳ тоці вімірі фъкънd сокотеалъ ші вънd кѫ прецъл погóпелор пе жѳмътате пентрѫ тоці църапіі кънді аѳ трѳбъіпць de пъмъпт, се рідікъ ла 3 міліóне 2 сѳте ші маі віпе de галбіні, пе карій се леагъ църапіі кѫ вор пѳтера ын тот міпѳтъл. Кредещі кѫ еі ле сокотіръ ачесте тоате ынаінте, ші пе ынтреаѳ пе ноі „че пе пріпde міраре de аста?“ Аѳ — зічеаѳ еі — п'авем ноі din че скоате 7—8 сѳте леі кът віпе пе о фамілie ка съші кѳтпере лівертате ші мошіе? Ші дакъ сънт ынтре ноі сърачі, аѳ пѫ се гъсеск ші кѫ старе, карій сънт тот деавна гата съ алерце съ рескѳтпере пе Франції сăі? Ведещі кѳт прецѳеще ромъпъл лівертатеа! М.

Щірі маі ноаѳ. Месагеріа пістрълві de ръсвоіѳ ын 26. Авг. іар плекъ ла театрвл ръсвоіълві, ѳнde дѫпъ тóте щіріле трѳбва стъ ръѳ.

— Міністеріъл ші гѳвернів din Клѫж пріп декрет din 17. Авг. амерінцъ пе Dn. Самюел графъл націеі сасе кѫ скоатереа din пост, пентрѫ къ пѳ алвігъ пе ромъні ші кънчі е ын контра ѳніві! — Магістратъл Сібіълві алвігъ пе канчеліції тріміші спре а ынвестіга дѫпъ комітетъл ромъпеск!

— Венеціа пѳ прімеще пачеа; еа се прокламъ de репѳвлікъ din ноѳ.

— Дела Бръіла авем щірі пъпъ ын 18 Авг. к. в. Тоате се афла ын пачe; депътаціі се ащепта кѫ сете дела Константінопол. Дела Молдова ынкъ терсесеръ 9 депътаці. — Орашъл Пітещі аѳ арс ръѳ.

РЕДАКТОР ГЕОРГІЕ БАРІЦ. EDITOR IOAN ГЪТТ.